

Pr. 90/29.03.21
CEB

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-2391 din 14.04.2021

La nr. 90 din 29.03.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a întreprinderilor micro în cazul imposibilității calculării, raportării și achitării impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	912	
"16"	04	2021
Ora		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7219 din 14.04.2021

la proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a întreprinderilor micro în cazul imposibilității calculării, raportării și achitării impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autor nemijlocit este Deputatul în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din

13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Deși proiectul a fost elaborat cu abateri de la normele legale cu privire la transparența în procesul decizional, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, „*se propune posibilitatea prelungirii termenului de depunere a declarațiilor și dărilor de seamă și termenul de stingere a obligațiilor de achitare a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii conform declarațiilor și dărilor de seamă respective, în cazul în care conducătorul întreprinderii sau o altă persoană împuternicită de acesta, se află în concediu medical în legătură cu tratamentul virusului SARS-CoV-2 la data limită de depunere a declarațiilor și dărilor de seamă conform legislației*”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune, în beneficiul întreprinderilor micro pe perioada stării de urgență în sănătate publică și pe perioada stării de urgență, prelungirea termenului de depunere a declarațiilor și dărilor de seamă, precum și termenul de stingere a obligațiilor de achitare a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii conform declarațiilor și dărilor de seamă respective în cazul în care conducătorul întreprinderii sau altă persoană cu funcție de răspundere, care în virtutea atribuțiilor de serviciu este obligată să calculeze sau să stingă obligația fiscală în modul și în termenele stabilite, se află în concediu medical în legătură cu tratamentul virusului SARS-CoV-2 la data limită de depunere a declarațiilor și dărilor de seamă. Termenul respectiv se prelungește cu 20 de zile lucrătoare de la data încetării concediului medical.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se urmărește satisfacerea intereselor întreprinderilor micro, adică a acelor întreprinderi care au cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 9 milioane de lei sau dețin active totale de până la 9 milioane de lei (*art. 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii*). Acestor întreprinderi nu li se vor aplica penalități pe perioada stării de urgență în sănătate publică și pe perioada stării de urgență în cazul nedeunerii declarațiilor sau nestingerii obligațiilor fiscale în termen dacă acest fapt este cauzat de aflarea în concediu medical din cauza infectării cu virusul SARS-COV-2 a conducătorului întreprinderii sau a persoanei responsabile de acțiunile respective, de regulă contabilul.

Prin urmare, prevederile proiectului nu cotravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului, elementele noi și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit compartimentului nr. 4 din nota informativă, „Proiectul nu are impact asupra mijloacelor bugetului public național”.

1.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum se rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare.

Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”

În pofida faptului că prevederile proiectului de lege vizează activitatea întreprinderilor micro prin reglementarea unui drept în beneficiul acestora, nota informativă nu conține analiza impactului de reglementare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul vizează activitatea Serviciului Fiscal de Stat, care, potrivit art. I alin. (3) din proiect, va elabora modalitatea de depunere a cererilor de prelungire a termenului reglementat de proiect, ceea ce nu contravine prevederilor legale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune, în beneficiul întreprinderilor micro pe perioada stării de urgență în sănătate publică și pe perioada stării de urgență, prelungirea termenului de depunere a declarațiilor și dărilor de seamă, precum și termenul de stingere a obligațiilor de achitare a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii conform declarațiilor și dărilor de seamă respective în cazul în care conducătorul întreprinderii sau altă persoană cu funcție de răspundere care în virtutea atribuțiilor de serviciu, este obligată să calculeze sau să stingă obligația fiscală în modul și în termenele stabilite, se află în concediu medical în legătură cu tratamentul virusului SARS-CoV-2 la data limită de depunere a declarațiilor și dărilor de seamă. Termenul respectiv se prelungește cu 20 de zile lucrătoare de la data încetării concediului medical.

Nota informativă nu conține analiza impactului de reglementare în pofida faptului că proiectul de lege vizează activitatea întreprinderilor micro prin reglementarea unui drept în beneficiul acestora.

În concluzie, deși proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție, totuși pentru promovarea argumentată a proiectului se recomandă completarea notei informative cu analiza impactului de reglementare.

14.04.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciu , Inspector principal